

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
ТУЙМЕТКИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

ул.Школьная, дом 4, с.Туйметкино, 423108
тел./факс email: 8-(84396) 3-72-90.Tuy.Cmn.2@tatar.ru

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШЭН МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ТУЙМЭТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Мәктәп урамы, 4 нче йорт, Туймәт авылы, 423108

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«23» ноябрь 2022 ел

КАРАР

№ 18

Муниципаль учреждениеләрне булдыру,
үзгәртеп кору һәм бетерү, гамәлдәге
муниципаль учреждениеләрнең төрен үзгәрту,
шулай ук аларның уставларын раслау һәм
аларга үзгәрешләр керту тәртибен раслау
туринда

Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясенде жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туринда» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль закон, «Коммерцияле булмаган оешмалар туринда» 12.01.1996 № 7-ФЗ Федераль закон, «Автоном учреждениеләр туринда» 03.11.2006 № 174-ФЗ Федераль закон, «Дәүләт (муниципаль) учреждениеләренең хокукий хәлен камилләштерүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту туринда» 08.05.2010 ел № 83-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Муниципаль учреждениеләрне булдыру, үзгәртеп кору һәм бетерү, гамәлдәге муниципаль учреждениеләрнең төрен үзгәрту, шулай ук аларның уставларын раслау һәм аларга үзгәрешләр керту тәртибен расларга (кушымта).

2. Элеге каарны хокукий мәгълүматның рәсми порталында бастырып чыгарырга (Pravo.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.

3. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районы
Туймәт авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

А.Б. Кәримов

Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районы
Туймәт авыл жирлеге
Башкарма комитеты каарына
кушымта

«23» ноябрь 2022 ел № 18

**Муниципаль учреждениеләрне булдыру, үзгәртеп кору һәм бетерү,
гамәлдәге муниципаль учреждениеләрнең төрен үзгәртү, шулай
ук аларның уставларын раслау һәм аларга үзгәрешләр керту
ТӘРТИБЕ**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «Коммерцияле булмаган оешмалар турында» 12.01.1996 ел, № 7-ФЗ Федераль закон, «Автономияле оешмалар турында» 03.11.2006 ел, № 174-ФЗ Федераль закон, «Дәүләт (муниципаль) учреждениеләрнең хокукий хәлен камилләштерүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 08.05.2010 ел, № 83-ФЗ Федераль закон нигезендә эшләнгән әлеге тәртип муниципаль бюджет һәм казна учреждениеләрен төзү, үзгәртеп кору һәм бетерү, гамәлдәге муниципаль учреждениеләрнең, шул исәптән Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты милкәндәге мөлкәт базасында төзелгән (төзергә планлаштырыла торган) автоном учреждениеләрнең (алга таба - муниципаль учреждениеләр) төрләрен үзгәртү, шулай ук муниципаль учреждениеләр уставларын раслау һәм аларга үзгәрешләр керту процедуralарын билгели, әгәр Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы законнарында, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса.

2. Муниципаль учреждениеләр социаль, хәйрия, мәдәни, мәгариф, фәнни һәм идарә максатларына ирешү өчен, гражданнарның сәламәтлеген саклау, физик культураны һәм спортны үстерү, гражданнарның рухи һәм башка матди булмаган ихтыяжларын канәгатьләндерү, гражданнарның һәм оешмаларның хокукларын, законлы мәнфәгатьләрен яклау, бәхәсләрне һәм конфликтларны чишү, юридик ярдәм күрсәту максатларында, шулай ук иҗтимагый иминлекләргә ирешүгә юнәлтелгән башка максатларда оештырылырга мөмкин.

Бюджет учреждениесе дип Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – авыл жирлеге) тарафыннан фән, мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, социаль яклау, халыкны эш белән тәэмин итү, физик культура һәм спорт өлкәләрендә, шулай ук башка өлкәләрдә жирле үзидарә органнарының Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү максатларында эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү өчен төзелгән коммерциячел булмаган оешма таныла.

Казна учреждениесе - муниципаль хезмәтләр күрсәтүне, эшләр башкаруны һәм (яисә) муниципаль функцияләрне жирле үзидарә органнарының Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү максатларында үтәүне гамәлгә ашыручы муниципаль учреждение, аның эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү бюджет сметасы

нигезендэ шэһэр округы бюджеты акчалары исәбеннэн гамэлгэ ашырыла.

Автоном учреждение - муниципаль берэмлек тарафыннан фэн, мэгариф, сэламэтлек саклау, мэдэнийт, массакулэм мэгълүмат чарагары, социаль яклау, халыкны эш белэн тээмин иту, физик культура һэм спорт өлкэлэрндэ, шулай ук федераль законнаарда билгелэнгэн очракларда башка өлкэлэрдэ (шул исэптэн балалар һэм яшьлэр белэн күрсэтелгэн өлкэлэрдэ чарагар үткэргэндэ) Россия Федерациясе законнарында каралган вэкалэтлэрнэ гамэлгэ ашыру максатларында эшлэр башкарку, хэмээтлэр күрсэту өчен булдырылган коммерциячел булмаган оешма.

3. Муниципаль учреждениелэр милкен гамэлгэ куючы һэм милекче булып Башкарма комитет тора (алга таба - гамэлгэ куючы, милекче).

4. Авыл жирлеге исеменнэн муниципаль учреждениенец гамэлгэ куючысы функциялэрэн һэм вэкалэтлэрэн һэм муниципаль учреждение мөлкэтенец милекче хокукларын Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймэт авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет) башкара. Муниципаль учреждение эшчэнлеген координациялэү, җайга салу һэм контрольдэ тоту бурычлары башкарма комитетка йөклэнэ.

5. Муниципаль учреждениегэ милекче тарафыннан беркетелгэн һэм Россия Федерациясе законнарында билгелэнгэн башка нигезлэр буенча муниципаль учреждение сатып алган мөлкэткэ муниципаль учреждение оператив идарэ хокукуын ала. Муниципаль учреждениенец керем китэр торган эшчэнлегеннэн кергэн табышлар исәбенэ муниципаль учреждение мөлкэтне сатып алырга хокуклы.

6. Бюджет учреждениесе үз йөклэмэлэрэ буенча үзэндэ оператив идарэ иту хокукуында булган барлык мөлкэт белэн, шул исэптэн керем китерүче эшчэнлектэн алынган керемнэр хисабына сатып алынганы белэн җавап бирэ, бюджет учреждениесенэ әлеге мөлкэтненец милекчесе тарафыннан беркетелгэн яисэ бюджет учреждениесе тарафыннан милекче бүлөп биргэн акчалар хисабына сатып алынган аеруча кыйммэтле күчмэ милектэн тыш, шулай ук аның нинди нигезлэр буенча бюджет учреждениесенец оператив идарасенэ керүенэ һэм нинди акчалар хисабына сатып алынуына карамастан күчмезз милектэн тыш.

7. Гражданнарга зыян китерүгэ бэйле бюджет учреждениесе йөклэмэлэрэ буенча әлеге Тэртипненц 6 пункты нигезендэ түлэту юнэлтлергэ мөмкин учреждениенец мөлкэтэ житэрлек булмаганда, бюджет учреждениесе милекчесе субсидиар җаваплылык тата.

8. Казна учреждениесе үз йөклэмэлэрэ буенча аның карамагынданагы акчалар белэн җавап бирэ. Акчалар житмэсэ, казна учреждениесе йөклэмэлэрэ буенча субсидиар җаваплылыкны аның милекчесе йөртэ.

9. Автоном учреждение үз йөклэмэлэрэ буенча күчмезз милектэн һэм гамэлгэ куючы тарафыннан ача беркетелгэн яки әлеге мөлкэтне сатып алуу гамэлгэ куючы белэн бирелгэн чарагар хисабына автоном учреждение тарафыннан сатып алынган аеруча мөһим күчмэ мөлкэттэн тыш, оператив идарэ иту хокукуында булган мөлкэте белэн җавап бирэ.

10. Муниципаль учреждениелэр үз мөлкэтлэрэ милекчелэрэ йөклэмэлэрэ буенча җавап бирми.

II. Муниципаль учреждение төзү

11. Муниципаль бюджет яисэ казна учреждениесе әлеге бүлек нигезендэ аны гамэлгэ кую, шул ук хокукий формадагы башка муниципаль бюджет яисэ казна учреждениесен үзгэртеп кору һэм Россия Федерациясе Федераль законнарында каралган очракларда, башка оештыру-хокукий формадагы юридик затны үзгэртү рэвешенде үзгэртеп кору нэтижэсендэ, шулай ук гамэлдэгэ муниципаль учреждениенец типын әлеге Тэртипненц VII бүлөг нигезендэ үзгэртү юлы белэн төзелэ ала.

Муниципаль учреждениене оештыру, үзгэртеп кору яки бетерү инициаторы булып Башкарма комитет, гамэлдэгэ муниципаль учреждениелэр житэкчелэрэ тора.

12. Муниципаль учреждениене төзү турынданагы каар аның учреждениесе юлы белэн Туймэт авыл жирлеге башкарма комитеты житэкчесе тарафыннан каар рэвешенде

кабул ителә.

13. Муниципаль учреждение төзү турында Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитетының карарында (алга таба - Башкарма комитет карары) булырга тиеш:

- төзелә торган муниципаль учреждениенең исеме, аның типын күрсәтеп;
- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, Чирмешән муниципаль районының муниципаль хокукий актлары нигезендә билгеләнгән төзелә торган муниципаль учреждение эшчәнлегенең төп максатлары;
- төзелә торган муниципаль учреждениене гамәлгә куючи функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашырачак Туймәт авыл жирлеге жирле үзидарә органы исеме;
- хезмәткәрләрнең ин чик штат саны;
- муниципаль учреждение уставының раслана торган проекты;
- муниципаль учреждение житәкчесен билгеләү турында карар;
- Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитетының вәкаләтле затларына йә бюджет учреждениесе житәкчесенә төзелгән муниципаль учреждениене дәүләт теркәвенә алу өчен кирәклө гамәлләр кылу турында йөкләмәләр.

14. Муниципаль учреждение төзү һәм аның уставын раслау турында Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты карары проекты Чирмешән муниципаль районының финанс органы һәм мәлкәт сорауларын күзәтүче Чирмешән муниципаль районы органы белән килештереп тармак структур бүлекчәсе тарафыннан әзерләнә.

15. Яңа төзелә торган муниципаль учреждениеләр уставы әлеге Тәртипнең III бүлеге нигезендә раслана.

16. Муниципаль учреждение «Юридик затларны һәм шәхси эшмәкәрләрне дәүләт теркәвенә алу турында» 2001 елның 8 августындагы 129-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә дәүләт теркәвенә алынырга тиеш. Муниципаль учреждение юридик зат буларак Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алынганнан соң төзелгән дип санала.

III. Муниципаль учреждение уставын раслау һәм аңа үзгәрешләр керту

17. Муниципаль учреждение Уставы, шулай ук аңа кертелә торган үзгәрешләр Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән раслана

18. Муниципаль учреждение уставында булырга тиеш:

- муниципаль учреждение атамасын, аның тибына күрсәтүне; муниципаль учреждениенең урнашу урыны турында мәгълүматны; муниципаль учреждениенең гамәлгә куючысы исеме һәм мәлкәт милекчесе турында белешмәне; муниципаль учреждениенең гамәлгә куючысы һәм мәлкәт милекчесе функцияләрен һәм вәкаләтләрен башкаручы шәһәр округының жирле үзидарә органы исемен;

- муниципаль учреждение эшчәнлегенең предметы һәм максатлары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, Чирмешән муниципаль районының муниципаль хокукий актлары нигезендә, шулай ук эшчәнлек төрләренең тулы исемлеге (эшчәнлекнең төп төрләрен һәм эшчәнлекнең төп булмаган башка төрләрен күрсәтеп, шул исәптән түләү өчен гамәлгә ашырылучы һәм керем алыш килүче), аларны муниципаль учреждение ирешү өчен булдырылган максатларга туры китерап гамәлгә ашырырга хокуклы;

- муниципаль учреждение эшчәнлеген оештыру һәм идарә итү бүлеге, шул исәптән муниципаль учреждение белән идарә итү органнары структурасы, компетенциясе, аларны формалаштыру тәртибе, мондый органнарының вәкаләтләр сроклары һәм эшчәнлек тәртибе турында мәгълүматларны үз эченә алган, шулай ук учреждение житәкчесенең жаваплылыгы, хокуклары һәм бурычлары турындағы нигезләмә;

- муниципаль учреждение финанс яктан тээмин итү hэм мөлкөт турында бүлек, үз эченэ шул исэптэн алган;
- муниципаль учреждение мөлкөтен формалаштыру чыганаклары;
- муниципаль учреждение сатып алган мөлкөт белэн эш итү тэргибэ (мондый мөлкэтне сатып алуга милекче тарафыннан учреждениегэ бүлэп бирелгэн акчалар исэбеннэн сатып алынган мөлкэттэн тыш);
- зур килешүлэрне hэм аларны башкаруда кызыксыну булган килешүлэрне гамэлгэ ашигуу тэргибэ;
- муниципаль учреждениегэ беркетелгэн мөлкэтне яисэ элгэе муниципаль учреждениегэ шэхэр округы бюджетыннан бүлэп бирелгэн акчалар исэбеннэн сатып алынган мөлкэтне читлэштерү яки йөклэү мөмкин булган нэтижэлэргэ китерэ торган алыш-бирашлэрне башкаруны тью, эгэр Россия Федерациясе законнарында башкача билгелэнмэгэн булса;
- муниципаль учреждениегэ шэхси счетлар ачу, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендэ муниципаль учреждениегэ ачыла торган бүтэн счетлар турында нигезлэмэлэр;
- гамэлдэгэе муниципаль учреждение бетерү, үзгэртеп кору hэм тибын үзгэртү, hэм муниципаль учреждение бетерелгэн очракта мөлкэттэн файдалану тэргибэ турында нигезлэмэлэр;
- муниципаль учреждениенең филиаллары hэм вэкиллеклэрे турында белешмэлэр (булган очракта);
- муниципаль учреждение уставына үзгэршлэр hэм ёстэмэлэр кертү тэргибэ;
- Россия Федерациясе законнарында каралган башка мэгълүматлар.

19. Гамэлдэгэе муниципаль учреждение тибын үзгэрткэндэ муниципаль учреждение уставында түбэндэгэе белешмэлэр булырга тиеш:
- муниципаль учреждениенең эшчэнлэгэ харктерына, шулай ук аның мөлкёте милекчесенэ күрсэтмэнэ үз эченэ алган исеме;
  - муниципаль учреждение тибына күрсэтмэ;
  - муниципаль учреждениенең урнашу урыны;
  - муниципаль учреждениене гамэлгэ куючы функциялэрэн hэм вэкалэтлэрэн гамэлгэ ашигуучы шэхэр округының жирле үзидарэ органы турында белешмэлэр;
  - муниципаль учреждение эшчэнлегенең предметы hэм максатлары;
  - муниципаль учреждение булдырылган максатларга ярашлы рэвештэ башкарырга хокуклы эшчэнлек төрлөренең тулы исемлэгэ;
  - муниципаль учреждениенең филиаллары, вэкиллеклэре турында белешмэлэр;
  - муниципаль учреждение органнарының структурасы, компетенциясе, аларны формалаштыру тэргибэ, вэкалэтлэр сроклары hэм мондый органнарның эшчэнлек тэргибэ;
  - федераль законнарда каралган башка мэгълүматлар.

20. Муниципаль учреждение уставы, муниципаль учреждение уставына кертелгэн үзгэршлэр hэм ёстэмэлэр яисэ муниципаль учреждение уставы яна редакциядэ юридик затларны дэүлэгэ теркэвенэ алучы органда «Юридик затларны hэм индивидуаль эшкуарларны дэүлэгэ теркэвенэ алу турында» 08.08.2001 ел, № 129-ФЗ Федераль законда билгелэнгэн тэргиптэ дэүлэгэ теркэвенэ алынырга тиеш.

IV. Муниципаль учреждениегэ беркетелэ торган мөлкэт составын билгелэү тэргибэ

21. Муниципаль учреждение мөлкөтен акчалата hэм башка рэвешлэрдэ формалаштыру чыганаклары булып тора:
- оештыручыдан регуляр hэм бер тапкыр бирелэ торган керемнэр;
  - ирекле милек взнослары hэм иганэлэр;
  - товарларны, эшлэрне, хезмэт күрсэтүлэрне сатудан кергэн табыш;
  - муниципаль учреждение милкеннэн алына торган керемнэр;

- Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка керемнәр.

22. Муниципаль учреждение милке аңа Россия Федерациясе Граждан кодексы нигезендә оператив идарә итү хокуқында беркетелә. Милек белән оператив идарә итү хокуки кабул итү – тапшыруның тиешле акты белән рәсмиләштерелгән мөлкәтне факттагы тапшыру вакытыннан барлыкка килә.

23. Муниципаль учреждение тарафыннан үз устав бурычларын үтәү өчен кирәклे жир участогы аңа дайми (сроксыз) файдалану хокуқында бирелә.

24. Муниципаль учреждение «Коммерцияле булмаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федеरаль закон һәм «Автоном учреждениеләр турында» 2006 елның 3 ноябрендәге 174-ФЗ номерлы Федеरаль закон белән билгеләнгән чикләрдә, үз эшчәнлегенең максатлары, әлеге мөлкәтнең билгеләнеше нигезендә милеккә ия, файдалана һәм, күрсәтелгән федераль законнар белән башкача билгеләнмәсә, әлеге мөлкәт белән милекче ризалыгы белән идарә итә, шул исәптән аны шәһәр округы башлыгы билгеләгән тәртиптә гамәлдән чыгаруны гамәлгә ашыра.

25. Бюджет учреждениесе керем китерүче эшчәнлекне үл барлыкка китерелгән максатларга ирешүгә хезмәт итсә генә һәм бу максатларга туры килсә башкарырга хокуклы, әгәр мондый эшчәнлек гамәлгә кую документларында күрсәтелгән булса. Мондый эшчәнлектән алынган керемнәр һәм шулар хисабына сатып алынган мөлкәт бюджет учреждениесенең мөстәкыйль идарәсенә керә.

26. Казна учреждениесе үз оештыру документлары нигезендә керем китерүче эшчәнлекне башкара ала. Әлеге эшчәнлектән алынган керемнәр шәһәр округы бюджетына керә.

27. Бюджет учреждениесе житәкчесе бюджет учреждениесе алдында, Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозып, эре алыш-биреш ясап, бюджет учреждениесенә салынган зияннар күләмендә жаваплылык тота, бу килешү дөрес түгел дип танылганга карамастан.

28. Бюджет учреждениеләре акча чараларын кредит оешмаларында депозитларга урнаштырырга, шулай ук Россия Федерациясе федераль законнарында башкасы каралмаган булса, кыйммәтле кәгазыләр белән килешүләр төзөргә хокуклы түгел.

29. Гамәлгә куючы рөхсәтеннән күчемсез милекне яисә гамәлгә куючы тарафыннан бюджет учреждениесенә беркетелгән яки мондый мөлкәтне сатып алуға аңа гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән чаралар исәбенә бюджет учреждениесы тарафыннан сатып алынган аеруча кыйммәтле күчмә мөлкәтне арендага бирү очрагында, гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәтне карап тотуга финанс белән тәэмин итү гамәлгә ашырылмый.

30. Милекче муниципаль учреждениегә беркетелгән яки муниципаль учреждение тарафыннан әлеге мөлкәтне сатып алуға милекче тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән сатып алынган артық, кулланылмый торган яки билгеләнеше буенча файдаланылмый торган мөлкәтне алырга хокуклы. Муниципаль учреждениедән алынган мөлкәтне милекче үз теләге белән кулланырга хокуклы.

V. Муниципаль учреждениеләр белән идарә итү

31. Муниципаль учреждение үз эшчәнлеген Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Федераль законнары һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Чирмешән муниципаль районнының муниципаль хокукий актлары һәм муниципаль учреждение уставы нигезендә билгеләнгән эшчәнлек максатлары һәм предметы нигезендә гамәлгә ашыра.

32. Муниципаль учреждение белән идарә итү өлкәсендә гамәлгә куючының аерым компетенциясенә керә:

- муниципаль учреждение эшчәнлегенең максатын һәм төп төрләрен билгеләү;
- муниципаль учреждение уставын раслау һәм/яки Уставка

үзгәрешләр/өстәмәләр керту;

- муниципаль учреждение филиаларын булдыруга һәм бетерүгә, аның вәкиллекләрен ачуга һәм ябуга ризалык бирә;

- муниципаль учреждение житәкчесен билгеләү һәм аның вәкаләтләрен туктату, шулай ук аның белән хезмәт килешүен төзү һәм туктату, әгәр дә тиешле эшчәнлек өлкәсендәге оешмалар өчен федераль законнар белән житәкчене билгеләү һәм аның вәкаләтләрен туктату һәм (яисә) аның белән хезмәт килешүен төзү һәм туктату тәртибе каралмаган булса;

- житәкченең хезмәт окладына өстәмәләр һәм өстәмә түләү билгеләү;
- житәкчегә стимуллаштыручи характеристагы түләүләрне билгеләү (шул исәптән премия бирү);

- хезмәт өчен түләү турындагы һәм муниципаль учреждение житәкчесен премияләү тәртибе турындагы нигезләмәләрне раслау һәм хезмәт өчен түләү турындагы һәм муниципаль учреждение хезмәткәрләрен премияләү тәртибе турында нигезләмәне килештерү;

- муниципаль учреждение житәкчесен дисциплинар жәза бирү, аны бүләкләү;
- муниципаль учреждениенең ин чик штат санын раслау һәм штат расписаниесен килештерү;

- муниципаль учреждение эшчәнлегенең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;
- муниципаль учреждение житәкчесен хезмәт командировкаларына җибәрү;
- бюджет сметасын (казна учреждениесе өчен), муниципаль задание (бюджет учреждениесе өчен) раслау;

- муниципаль учреждениене үзгәртеп корганда тапшыру актын яки бүлү балансын раслау;

- бетерү комиссиясен билгеләү һәм арадаш бетерү һәм бетерү балансларын раслау;

- муниципаль учреждениегә муниципаль милекне оператив идарәгә тапшыру, аның сакланышын һәм устав максатларына һәм муниципаль учреждение эшчәнлегенең төрләренә ярашлы рәвештә кулланылышины тикшереп тору;

- муниципаль учреждениенең оператив идарәсеннән муниципаль милекне алу;
- муниципаль учреждениене үзгәртеп кору һәм/яки бетерү, шулай ук аның тибындагы үзгәреш турында тәкъдимнәрне карау һәм караплар кабул итү;

- Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда зур килешүләр, башкарылыусында кызыксыну булган килешүләрне һәм башка килешүләрне башкару очракларын килештерү;

- муниципаль учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеге планын төзү һәм раслау тәртибен билгеләү (муниципаль казна учреждениесеннән тыш);

- Россия Федерациясе законнарында каралган башка мәсьәләләрне хәл итү.

33. Муниципаль учреждение житәкчесе компетенциясенә, Россия Федерациясе законнары яисә әлеге Тәртип белән гамәлгә куючы компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрдән тыш, муниципаль учреждение эшчәнлегенә агымдагы житәкчелек итүне башкару мәсьәләләре керә.

34. Муниципаль учреждение житәкчесе үз эшчәнлегендә гамәлгә куючы каршында хисап tota.

35. Муниципаль учреждение житәкчесе вәкаләтләре:

- хезмәт килешүен гамәлгә куючы белән төзелгән шартнамә нигезендә үз эшчәнлеген башкара;

- муниципаль учреждение исеменнән ышанычнамәсез эш итә, Чирмешән муниципаль районның Тыймәт авыл җирлеге территориясендә һәм андан читтә аның мәнфәгатьләрен кайгырта, алыш-бирешләр ясый;

- гамәлгә куючы белән килештерү буенча штат расписаниесен, муниципаль учреждениенең еллык бухгалтер хисабын, муниципаль учреждение эшчәнлеген регламентлаучы эчке документларны раслый, муниципаль учреждение кысаларында гамәлдә булган боерыкларны чыгара;

- хезмәткәрләрне вазифага билгели һәм вазифадан азат итә, алар белән хезмәт килешүләре төзи;
- муниципаль учреждение хезмәткәрләренең вазыйфаи инструкцияләрен раслый;
- муниципаль учреждение хезмәткәрләренә түләү тәртибе турындагы һәм премияләү тәртибе турындагы нигезләмәне гамәлгә куючы белән килештереп раслый;
- хезмәт өчен бүләкләүләр куллана, муниципаль учреждение хезмәткәрләренә карата дисциплинар җәзаларны кабул итә һәм кире ала;
- бухгалтерлык исәбенең торышы, хисапны, шул исәптән бухгалтерлык һәм статистика буенча вакытында тапшыру һәм тулылыгы өчен жаваплылык tota;
- «Коррупциягә каршы көрәш турында» 25.12.2008 ел, № 273-ФЗ Федераль законның 13.3 статьясы нигезендә коррупцияне кисәту чараларын тормышка ашыра;
- муниципаль учреждение уставыннан һәм хезмәт шартнамәсеннән килеп чыга торган, Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган башка функцияләрне башкара.

36. Муниципаль учреждение житәкчесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә муниципаль учреждениегә аның гаепле гамәлләре (гамәл кылмавы) аркасында килгән зыяннар өчен, шул исәптән муниципаль учреждение мөлкәтен югалткан очракта да жавап бирә.

VI. Муниципаль учреждениене үзгәртеп кору

37. Муниципаль учреждениене үзгәртеп кору берләштерү, тоташтыру, бүлү, бүленеп чыгу һәм үзгәртү рәвешендә башкарлырга мөмкин.

38. Муниципаль учреждениене берләштерү, тоташтыру, бүлү, бүленеп чыгу һәм үзгәртеп кору рәвешендә үзгәртеп кору турындагы карап муниципаль учреждениене гамәлгә кую юлы белән охшаш тәртиптә кабул ителә.

39. Күрсәтелгән карап үз эченә алырга тиеш:

- үзгәртеп кору процессында катнашучы муниципаль учреждениеләрнең исеме, аларның төрләрен күрсәтеп;
- үзгәртеп кору формасы;
- үзгәртеп кору процессы тәмамланганнан соң муниципаль учреждение (учреждениеләр) исеме;
- үзгәртеп корыла торган муниципаль учреждениене (учреждениеләрне) гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручу Туймәт авыл жирлеге жирле үзидарә органының (органнарының) исеме;
- үзгәртеп корыла торган муниципаль учреждение (учреждениеләр) эшчәнлегенең төп максатларын үзгәртү (саклау) турында мәгълүмат;
- иң чик штат санын үзгәртү (саклау) турында мәгълүмат;
- муниципаль учреждениене үзгәртеп кору чаралары исемлеге уздыру срокларын күрсәтеп.

40. Муниципаль учреждениеләрнең күшүлүү булып, яңа муниципаль учреждение төзү һәм аңа ике яки берничә муниципаль учреждениенең хокуклары һәм бурычлары күчү һәм соңғыларның эшчәнлеген туктату таныла.

Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә башка вәкаләтле зат тапшыру актын раслый, яңа барлыкка килгән муниципаль учреждение уставын раслый һәм аның житәкчесен билгели.

Муниципаль учреждениеләрне берләштергәндә аларның һәркайсының хокуклары һәм бурычлары тапшыру акты нигезендә яңа барлыкка килгән муниципаль учреждениегә күчә.

41. Муниципаль учреждениегә күшүлу дип хокуклары һәм вазыйфалары күшүлу гамәлгә ашырыла торган муниципаль учреждениегә күчүе белән бер яки берничә муниципаль учреждениенең туктатылуы таныла.

Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә башка вәкаләтле зат тапшыру актын раслый, Ульяновка авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе муниципаль

учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләрне раслый һәм кирәк булганда әлеге муниципаль учреждение житәкчесен билгели.

Бер яки берничә муниципаль учреждениене икенче муниципаль учреждениегә күшканда, тапшыру акты нигезендә, күшылган муниципаль учреждениеләрнең хокуклары һәм бурычлары соңғысына күчә.

42. Муниципаль учреждениеләрнең бүленеше дип муниципаль учреждениенең туктатылуы яңа төзелгән муниципаль учреждениеләргә хокуклары һәм бурычлары күчә белән таныла.

Түймәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә ул вәкаләт биргән башка зат аеру балансын раслый, яңа төзелгән муниципаль учреждениеләр уставларын раслый һәм аларның житәкчеләрен билгели.

Муниципаль учреждениене бүлгәндә аның хокуклары һәм бурычлары аеру балансы нигезендә яңа төзелгән муниципаль учреждениеләргә күчә.

43. Муниципаль учреждениедән бүленеп чыгу дип бер яки берничә муниципаль учреждение булдыру таныла, аларның һәрберсенә үзгәртеп корылган муниципаль учреждение хокуклары һәм бурычлары елеше соңғысын туктатмыйча гына күчә.

Түймәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә башка вәкаләтле зат бүлем балансын раслый, яңа төзелгән муниципаль учреждениеләр уставларын раслый һәм аларның житәкчеләрен билгели, шулай ук үзгәртеп корылган муниципаль учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләрне раслый һәм кирәк булганда аның житәкчесен билгели.

44. Муниципаль учреждениеләрне башка рәвештәге коммерцияле булмаган оешмаларга яисә хужалык җәмгыятенә эверелдерү «Коммерцияле булмаган оешмалар турында» 12.01.1996 елдагы 7-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә рөхсәт ителә.

Түймәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә башка вәкаләтле зат тапшыру актын раслый, яңа оешкан оешманың уставын раслый һәм аның житәкчесен билгели.

Муниципаль учреждениене үзгәртеп корганда яңа оешкан оешмага тапшыру акты нигезендә үзгәртеп корылган муниципаль учреждениенең хокуклары һәм бурычлары күчә.

45. Муниципаль учреждениене үзгәртеп кору турында карап кабул итегендән соң өч әш көне эчендә ул юридик затларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы вәкаләтле дәүләт органына үзгәртеп кору процедурасы башлану турында үзгәртеп кору төрен күрсәтеп язмача хәбәр итәргә тиеш.

46. Үзгәртеп корыла торган муниципаль учреждение юридик затларның бердәм дәүләт реестрына үзгәртеп кору процедурасын башлау турында язманы керткәннән соң айга бер тапкыр ешлыгы белән ике тапкыр "Вестник государственной регистрации" журналында үзен үзгәртеп корулары турында хәбәрнамә бастырып чыгара.

47. Казна учреждениесен үзгәртеп корганда, кредитор вакытыннан алда тиешле йөкләмәләрне үтәүне, шулай ук йөкләмәләрне һәм аңа бәйле зыяннарны каплауны таләп итәргә хокуклы түгел.

48. Муниципаль учреждениеләрне үзгәртеп коруга бәйле рәвештә Уставка кертелә торган үзгәрешләр әлеге Тәртипнең III бүлеге нигезендә раслана.

49. Аның карамагындагы муниципаль учреждениеләр тарафыннан күрсәтелеңгә тиешле муниципаль хезмәтләр (эшләр) күләмен саклап калганда, муниципаль учреждениены (учреждениеләрне) үзгәртеп кору турында карап кабул итү, чираттагы финанс елына һәм план чорына шәһәр округы администрациясе органына муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) шәһәр округы бюджеты акчаларын баш бүлүче (булүче) буларак бүлеп бирелә торган бюджет ассигнованиеләре күләмен киметү өчен нигез була алмый.

50. Яңа барлыкка килгән оешма (оешмалар) дәүләт теркәвенә алынганнан бирле, күшүлүр рәвешендә үзгәртеп кору очракларыннан тыш, муниципаль учреждение үзгәртеп корылган дип санала.

Муниципаль учреждениене аңа башка оешманы күшу рәвешендә үзгәртеп корганда, аларның беренчесе юридик затларның бердәм дәүләт реестрына тоташтырылган оешма

эшчәнлеген туктату турындагы язуны керткәннән бирле үзгәртеп корылган дип санала.

51. Үзгәртеп кору нәтижәсендә яңадан барлыкка килгән оешманы (оешмаларны) дәүләт теркәвенә алу һәм юридик затларның бердәм дәүләт реестрина үзгәртеп корылган муниципаль учреждение (муниципаль учреждениеләр) эшчәнлеген туктату турында язмалар кертү «Юридик затларны һәм индивидуаль эшкуарларны дәүләт теркәвенә алу турында» 08.08.2001 ел, № 129-ФЗ Федераль законда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

52. Үзгәртеп корылган муниципаль учреждениеләр, дәүләт теркәвенә алышацанан соң ун көн эчендә мәлкәт мәсьәләләрен алыш баручы Чирмешән муниципаль районы органына һәм тиешле тармакны кураторлаучы Чирмешән муниципаль районы Башкарма комитеты урынбасарына үзгәртеп корыла торган муниципаль учреждениеләргә карата теркәү эшләре турында кирәклө мәгълүматны тапшыралар.

VII. Муниципаль учреждение тибын үзгәрту

53. Гамәлдәге муниципаль учреждение төрен үзгәрту аны үзгәртеп кору дип саналмый.

Гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрткәндә аның уставына әлеге Тәртипнен Ш бүлеге нигезендә тиешле үзгәрешләр кертелә.

54. Гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту турында карап тармак структур бүлекчәсе яки муниципаль учреждение житәкчесе инициативасы буенча карап (постановление) рәвешендә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан кабул ителә. Гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту юлы белән автоном учреждение төзегендә мондый учреждение тибын үзгәрту турында карап муниципаль учреждение ризалыгы белән кабул ителә.

Бюджет яисә казна учреждениесе автоном учреждениене гамәлгә куючы карапы буенча муниципаль милектәге мәлкәт базасында төзелгән автоном учреждениеләргә карата әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә аның үзгәрту юлы белән төзелә ала.

55. Муниципаль бюджет яисә казна учреждениесен төзү максатыннан Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитетының гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту турында карапы үз эченә алыша тиеш:

- гамәлдәге муниципаль учреждениенең исеме, аның тибын күрсәтеп;
- төзелә торган муниципаль учреждениенең исеме, аның тибын күрсәтеп;
- төзелә торган муниципаль учреждениене гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручу жирле үзидарә органының исеме;
- муниципаль учреждение эшчәнлегенең төп максатларын үзгәрту (саклау) турында мәгълүмат;
- иң чик штат санын үзгәрту (саклау) турында мәгълүмат;
- типны үзгәрту юлы белән муниципаль учреждение булдыру буенча чаралар исемлеге.

56. Гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту юлы белән автоном учреждение булдыру турындагы карапда булырга тиеш:

- автоном учреждениегә беркетелә торган мәлкәт турында белешмәләр, шул исәптән күчемсез милек объектлары һәм аеруча кыйммәтле күчмә милек исемлеге;
- төзелә торган муниципаль учреждениене гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручу жирле үзидарә органының исеме;
- әлеге чараларны уздыру вакытын һәм жаваплы кешене күрсәтеп, автоном учреждение төзү буенча чаралар исемлеге.

57. Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитетының гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту һәм гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту юлы белән автоном учреждение булдыру турындагы карапы проекты Чирмешән муниципаль районының финанс органы һәм мәлкәт сораулары белән идарә итүче Чирмешән муниципаль районы органы белән килештереп тармак структур бүлекчәсе тарафыннан әзерләнә.

58. Узгәртелгән типтагы учреждение тарафыннан күрсәтелергә (башкарылырга) тиешле муниципаль хезмәтләр (эшләр) күләмен саклап калганда гамәлдәге муниципаль учреждениенең типын үзгәртүнең максатка ярашлылыгы турында каар қабул итү, хезмәт күрсәтүгә (башкаруга) Чирмешән муниципаль районы бюджеты акчаларын баш бүлүче (булүче) буларак Чирмешән муниципаль районы финанс органына бүлеп бирелә торган чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет ассигнованиеләре күләмен киметү өчен нигез була алмый.

VIII. Муниципаль учреждениеләрне бетерү

59. Муниципаль учреждение түбәндәге очракларда бетерелергә мөмкин:

- Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты каары буенча;
- суд каары буенча Россия Федерациясе Граждан кодексы һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән нигезләр буенча һәм тәртиптә.

60. Муниципаль учреждениене бетерү аның эшчәнлеген бүтән затларга хокукый дәвамчанлык тәртибендә хокук һәм бурычлар күчмичә туктатуга китерә.

61. Муниципаль учреждениене бетерү турында каар қабул ителгән очракта Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә муниципаль учреждениене бетерү турында каар қабул иткән орган ликвидация комиссиясен билгели, Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль учреждениене бетерү тәртибен һәм срокларын билгели.

Тармак структур бүлекчәсе муниципаль учреждениене бетерү турында Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитетының тиешле каар проектын әзерли.

62. Бетерү комиссиясе билгеләнгәннән бирле аңа муниципаль учреждение эшләре белән идарә итү вәкаләтләре күчә. Ликвидацияләү комиссиясе бетерелә торган муниципаль учреждение исеменнән судта чыгыш ясый.

63. Ликвидацияләү комиссиясе юридик затларны дәүләт теркәвенә алу турында мәгълүматлар бастырыла торган матбуғат органнарында муниципаль учреждениене бетерү, аның кредиторлары тарафыннан таләпләрне белдерү тәртибе һәм срокы турында басмалар урнаштыра. Кредиторлары тарафыннан таләпләрне белдерү срокы муниципаль учреждениене бетерү турында бастырылган көннән ике айдан да ким була алмый.

64. Ликвидацияләү комиссиясе кредиторларны ачыклау һәм дебиторлык бурычларын алу буенча чараплар күрә, шулай ук кредиторларга муниципаль учреждениене бетерү турында язма рәвештә хәбәр итә.

Муниципаль казна учреждениесен бетергәндә, кредитор вакытыннан алда тиешле йөкләмәне үтәүне, шулай ук йөкләмәне туктатуны һәм аңа бәйле зыяннарны каплауны таләп итәргә хокуклы түгел.

65. Кредиторлар тарафыннан таләпләр кую срокы тәмамлангач, ликвидацияләү комиссиясе арадаш бетерү балансын төзи, анда бетерелә торган муниципаль учреждение мөлкәте составы, кредиторлар тарафыннан куелган таләпләр исемлеге, шулай ук аларны карау нәтиҗәләре турында белешмәләр бар.

Арадаш ликвидацияләү балансы Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе йә Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан аңа Башкарма комитет мондый вәкаләтләрне йөкләнгән орган, йә аны бетерү турында каар қабул иткән орган тарафыннан раслана.

66. Әгәр дә бетерелә торган муниципаль учреждениедә акчалар кредиторларның таләпләрен канәгатьләндерү өчен житмәсә, ликвидацияләү комиссиясе муниципаль учреждение милкен җәмәгать сатуларыннан суд каарларын үтәү өчен билгеләнгән тәртиптә сата.

67. Бетерелә торган муниципаль учреждение кредиторларына акчалата суммаларны түләү Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән чиратлылык тәртибендә, аны раслаган көннән башлап, арадаш ликвидацияләү балансы нигезендә ликвидацияләү комиссиясе тарафыннан башкарыла, түләүләр арадаш ликвидацияләү балансы

расланган көннөн ай узганинан соң башкарыла торган өченче һәм дүртенче чират кредиторларыннан тыш.

68. Кредиторлар белән исәп-хисап ясаганинан соң ликвидацияләу комиссиясе ликвидация балансын төзи, ул Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе йә Туймәт авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан мондый вәкаләтләр йөкләнгән орган, йә аны бетерү турында карап кабул иткән орган тарафыннан раслана.

69. Кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган муниципаль учреждение мөлкәте, шулай ук муниципаль учреждение йөкләмәләре буенча түләтү федераль законнар нигезендә юнәлдерелә алмаган мөлкәт ликвидацияләу комиссиясе тарафыннан мөлкәт иясенә тапшырыла.

70. Муниципаль учреждениене бетерү төгәлләнгән дип санала, э муниципаль учреждение - эшләүдән туктаган дип, бу хакта язма юридик затларның бердәм дәүләт реестрина кертелгәннән соң.